

UTREDNING OG EVALUERING AV UNGDOMSPOLITIKKEN

En utredning av Ungdomshusene i Ås våren 2009

Fokus på ungdom (Illustrasjon Kåre Brynjulvsrud – copyright)

INNHOLDSFORTEGNELSE	
FORSIDE	1
INNHOLDSFORTEGNELSE	2
FORORD	3
1.1 GJENNOMGÅ NÅVÆRENDE DRIFT AV UNGDOMSHUSENE, OG GI STATUS PÅ TILBUDET	5
- Det nåværende tilbudet ved ungdomshusene	5
- Rudolf	6
- Midtgard	6
Samtaler og undersøkelser	7
- Samtaler med FAU ved Nordbytn og Ås ungdomsskoler	7
- Undersøkelse blant ungdom	9
- Nordbytn ungdomsskole – spørreundersøkelse i 8.-klasser	9
- Ås Ungdomsskole – spørreundersøkelse i 8.-klasser	10
- Samtale med elevrådet ved Ås ungdomsskole	12
- Samtale med elevrådet ved Nordbytn ungdomsskole	12
- Kvalitative intervjuer	13
- Samtale med lederne i Unge Høyre og Sosialistisk Ungdom	13
- Brukerne ved Rudolf	13
- Brukerne ved Midtgard	14
1.2 HØSTE ERFARINGER FRA ANDRE SOM DRIVER TILSVARENDE TILBUD	15
Erfaringer fra andre	15
Litt sammenlignende materiale	16
Anbefalinger om ungdoms fritidsmiljø, en rapport fra Barne- og familiedept.	18
- Norske ungdomsutfordringer	18
- Noen hovedpunkter fra rapportens innhold vedrørende fritidsklubber	20
1.3 KOMME MED FORSLAG TIL ALTERNATIVE DRIFTSFORMER FOR UNGDOMSHUSENE	22
Noen funn fra undersøkelser og tilsvarende tiltak	22
Forslag til tiltak	23
- Oppfølging / organisering	24
- Image	25
- Flere aktiviteter / arrangementer	26
- Brukerdeltakelse	28
- Bedre info	28
1.4 KOMME MED FORSLAG TIL EVT TILTAK OVERFOR MÅLGRUPPA PÅ ANDRE ARENAER, I TILLEGG TIL, - ELLER I STEDET FOR, UNGDOMSHUSENE.	29
VEDLEGG	30
- Prosjektbeskrivelse	33
- Spørreundersøkelsesmal	33
- Oversikt over det eksisterende tilbudet på fritidsområdet til målgruppa (<i>EGET VEDLEGG</i>)	

FORORD

”Utredningen av ungdomspolitikken” har fokusert på innholdet i det tilbudet som i dag gis gjennom de kommunale ungdomshusene (fritidsklubbene) Rudolf og Midtgard i Ås.

Ungdomshusene er et tilbud til all ungdom i målgruppen. Dette er et svært viktig prinsipp, som ikke betyr at alle ungdommene i kommunen skal benytte dem, men at det skal være rom for at alle som ønsker eller trenger det, kan bruke tilbudet. Fritidsklubber blir ofte fremstilt som tilbud til den uorganiserte ungdommen. Dette er riktig i den forstand at ungdom uten andre tilbud i større grad enn de som spiller i korps, trener osv., trenger noe annet å fylle fritiden sin med. Men ungdom som er organisert i andre aktiviteter, kan ha like stort utbytte av klubbene som sosial arena.

Fritidsklubbene er fundamentert på både et sosialpolitisk og et kulturpolitisk bein. Det siste må gå foran og det andre komme etter, bl.a fordi få vil være del av et tilbud som stigmatiserer brukerne. Her ligger utfordringer, siden mange både voksne og ungdom sier at tilbudene i ungdomsklubbene er for ”de som faller utenom”.

Klubbene skal ikke være det. Ungdomshusene prøver å skape arenaer ungdom kan identifisere som egne; sosiale, kule, lærerike, morsomme, trygge og utfordrende, med lav terskel både for deltakelse og for å velge bort aktiviteter. Når dette fungerer, kommer det sosialpolitiske beinet etter ved at ungdommer med ulik bakgrunn og ulike behov finner tilhørighet i et positivt miljø.

Tilbudet skal altså appellere til en svært mangfoldig gruppe, med alder som fellesnevner. En 13-åring og en 17-åring opplever ofte forskjellene seg imellom som store hav. Sosiologen Pierre Bourdieu hevdet at ”smak er avsmak”, i den betydning at det vi liker eller definerer oss som, like mye er ment å si noe om hvem eller hva vi ikke er. Dette er spesielt tydelig i ungdomsmiljøer, hvor identitetsbyggingen foregår for fullt og den sosiale segregeringen kan være nådeløs. Små grupper kan prege en klubb eller et miljø, noe som kan være positivt for dem, men samtidig virke sterkt ekskluderende ift mange andre. Sterke ønsker om å høre på ungdommen kan føre til at en låner øre til de som roper høyest, uten at en er nærmere hva ”ungdom vil ha”.

Ungdomshusene er i utgangspunktet brukerstyrte og demokratiske med egne ungdomsstyrer og allmøter. Dette mener prosjektgruppa også er en forutsetning for å nå frem til ungdom – uten dem som ambassadører, initiativtakere og pådrivere er det vanskelig å planlegge og drifte tiltak som skal nå mange. Men ungdom trenger ofte mye hjelp for å få frem og virkeliggjøre sine ideer. Ansatte er til stede for å koordinere og sikre kontinuitet i tilbudene, siden ungdomsinteresser kan skifte og heller ikke alle ønsker å bruke mye tid på å planlegge fritidstilbudet. Ansatte skal sørge for at ungdomshusene er trygge og rusfrie arenaer med plass til alle ungdommer som ønsker å bruke dem.

Det er gitt signaler om at klubbene ikke kan forvente høyere budsjetter. Tiltakene som er foreslått er derfor i overveiende grad basert på dette. Unntak er et par spesielle prosjekter det er grunn til å tro kan gi stor uttelling ved en engangsinvestering.

De forslagene som kommer i denne rapporten ønskes av mange ungdom, av ansatte og andre som har uttalt seg i denne sammenhengen. En vellykket gjennomføring avhenger likevel av at det skjer i samsvar med disponible økonomiske og menneskelige ressurser, og i et tempo som sikrer kvalitet og kontinuitet i tiltak.

Et av de primære funnene i denne rapporten er at vi faktisk vet ganske mye om hva vi vil, men vi trenger tid og ro til å gjøre det. Dette handler om en nødvendig gjennomgang av organisasjonen, med mulighet for interne rokeringer for å få et bedre tilbud. Ambisjonene må samtidig legges slik at de er gjennomførbare med de ressursene og den organiseringen klubbene faktisk har.

Prosjektgruppen har bestått av:

Ken-Børre Langås, leder ungdomshusene og leder for prosjektgruppen

Elisabeth Nergaard

Merethe Solheim

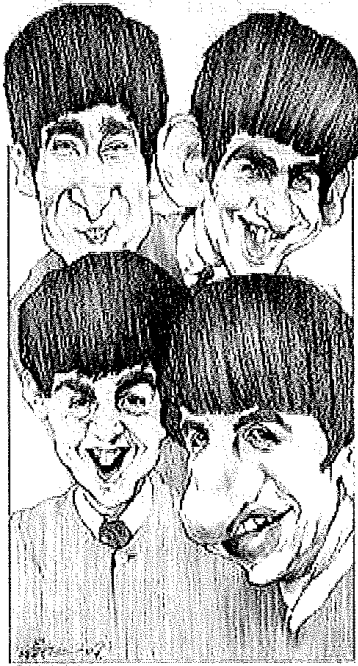
Kristine Jelstrup

Medvirkende i skrivearbeid, gjennomføring og behandling av intervjuer har i tillegg vært; Mette Figge samt lærlingene Linn Vegel og Ellen Beate Karlsen.

Takk til rektorer, lærere og elever ved ungdomsskolene for tilrettelegging og samarbeid. Ansatte og ungdom ved klubbene har bidratt med ideer, tilbakemeldinger og innspill. Arne Hågensen har bidratt med veiledning, råd og en oversikt som sier mer om det totale tilbudet til målgruppa (se vedlegg).

Ås, 24.06.09.

Ken-Børre Langås, leder for prosjektgruppen

Hva vil ungdom ha, og hva trenger de? Det er lenge siden The Beatles var ungdomshelter, mens interessen for musikk og konserter fremdeles er stor blant ungdom. (Illustrasjon Kåre Brynjulvsrud - copyright)

1.1 GJENNOMGÅ NÅVÆRENDE DRIFT AV UNGDOMSHUSENE, OG GI STATUS PÅ TILBUDET

Det nåværende tilbudet ved ungdomshusene

I dag har Ås kommune to ungdomshus i egen regi, Rudolf som er lokalisert i tilknytning til Nordby ungdomsskole, og Midtgard som holder til i egne lokaler i Ås sentrum. Begge ungdomshusene drifter et "uorganisert" lavterskeltilbud til barn og unge i Ås kommune med hovedfokus på aldersgruppen 13-18 år. Tilbudene skal legge til rette for deltagelse på tvers av sosiale og kulturelle skillelinjer mellom ungdom. Klubbene er åpne fra september tom.mai, stenger jul og påske og er åpne i høst og vinterferier.

Ungdomshusene har en symbolsk pris for å være bruker - medlemskap for ett år koster kr. 50,-. For gjester (alle som ikke har betalt medlemskap) koster det kr 10 pr. besøkskveld. Prisene kan øke ved arrangementer. Fra høsten 09 vil inntekter fra inngangspenger og medlemskontingenter disponeres av brukerstyrene, som en forsøksordning for å gi mer direkte sammenheng mellom rekruttering, egeninnsats og aktivitet.

Ungdomshusene har et variert tilbud av aktiviteter. Fokuset er hele tiden på interessene til brukergruppen. Idealet er brukermedvirkning og brukerstyring i stor grad, samtidig som de ansatte skal sikre at tilbudet er tilgjengelig og trygt for alle, og sikre kontinuiteten i perioder hvor ungdom er mindre engasjert.

Ungdomshusene legger vekt på å være et tilbud til alle ungdommer i kommunen. Ikke dermed sagt at målet er full oppslutning, men det er blant ansatte, ledelse og ungdom en sterk tro på at vellykkede ungdomstiltak må satse på bredden og kunne appellere til ulike ungdomsgrupper – dette grunngis nærmere i utdrag fra ”om ungdoms fritidsmiljø” senere i rapporten.

I tillegg til den ordinære klubbdriften, har leder og klubbene fra 2009 hovedansvaret for Ungdommens Kulturmonstring, som tar betydelig tid og ressurser til planlegging og gjennomføring. I tillegg har klubbene overtatt ansvar for bandprosjekter og masterclass for band fra tidligere virksomhet for fritid. Leder ved klubbene deltar også i forumet Positivt Oppvekstmiljø.

Det er en 100 % lederstilling med ansvar for begge ungdomshusene, ingen mellomledere. Rudolf har 86,2 % stillingsressurs for klubbarbeidere, fordelt på seks stillinger. Midtgard har 187,9 % stillingsressurs for klubbarbeidere, fordelt på ni stillinger. Klubbarbeidernes stillingsstørrelser er fra 11,9 til 29,8 %, men bare fire stillinger er over 20%, alle på Midtgard. I 2009 har ikke klubbene hatt anledning til å ansette i faste stillinger ved avgang pga den pågående utredningen av tilbudet. Med små stillinger og kveldsarbeid får dette fort konsekvenser. Pr juni 09 er det derfor 5 ubemannede stillinger (pluss en langtidssykemelding) som kompenseres ved vikar og økt press på de fast ansatte for å jobbe mer.

Klubbene har hver vår hatt hver sin lærling i barne- og ungdomsarbeiderfaget. Ordningen med lærlinger i klubb ser ut til å avvikles fra 2011. Prosjektgruppen beklager dette, siden lærlingene har uttrykt at oppholdet har vært lærerikt, og lærlingene har vært et godt bindeledd mellom klubbene og ungdommens største arena, skolene.

I tillegg til husenes egen drift, leies lokalene ut til bl.a barneselskaper. Det er populære arenaer for barnebursdager, hvor gjerne også klubbens DJ-er får prøve seg i lett betalte oppdrag. Midtgard benyttes våren 09 av ”åpen barnehage” tirsdag og torsdag formiddag, og ”lørdagsklubben” for funksjonshemmede er innom annenhver lørdag. Korps, skoleklasser og andre har benyttet husene til (alkoholfri) fester. Nordbytn ungdomsskole benytter deler av lokalene til Rudolf ved noen anledninger. Utleie har vært gratis for kommunens egen bruk, og koster kr 750 for private.

Rudolf

Åpningstider våren 2009:

Mandag: Junior første mandag i mnd. 3 timer

Onsdag: Kl 18-21.30

Fredag: Kl 18-23.00

Besøk: På 60 klubbkvelder var det vinteren 08-09 et gjennomsnittelig besøk på 11,2 ungdommer pr. kveld. I tillegg kommer juniorklubb og brukere ved utleie.

Aktivitet: Det har vært varierte aktiviteter på klubbkveldene. Mange av aktivitetene oppfordres ungdommen til å sette igang. Det er ikke hver klubbkveld at det er noe spesielt, men ungdommen har mulighet til å lage konkurranser og andre aktiviteter hver kveld dersom det er ønskelig. Stort sett så består kveldene av: Pc aktiviteter, diskogrupper på diskoteket, film på storskjerm, Playstation og bare være sammen med venner. Ute er det skating og basket/fotball.

Følgende aktiviteter har vi hatt på klubben:

Temakvelder, diskokurs, spa kvelder, filmkvelder, konkurranser, formingsaktiviteter, for eksempel til jul/påske. Baking, grillkvelder, jam, konserter, maratondisko, jentekvelder, LAN, dansekurs.

Midtgard

Midtgard ungdomshus ligger sentrumsnært plassert i Åsgård kvartalet. Lokalene er store og tilrettelagt for ulike typer aktivitetsinnhold. De ansatte har ulike bakgrunn både mht. alder, kjønn, interesser, utdanning og etnisk bakgrunn. Dette er viktig ettersom man skal nå den vidt definerte målgruppen til ungdomshusene. Innholdet skal være bredt og tilrettelagt for mange forskjellige aktiviteter og arrangementer i tillegg til en sosial arena for ungdommen.

Åpningstid vår 09: Mandag – Kl 18-21.30
 Onsdag – Kl 14-21.30
 Torsdag – Kl 18-22.00
 Fredag – Kl 14-23.30

Det er juniorarrangement for 5.-6.- og 7. klasse første tirsdag i hver måned. Alle dager med unntak av torsdag er åpent for alle ungdom mellom 13-18 år. Torsdager er tilrettelagt for litt eldre ungdom med hovedfokus på de fra 10 klasse og oppover. De ansatte jobber i turnus fordelt på de ulike åpningsdagene, og ut i fra de ulike åpningsdagene varierer antall voksne på jobb mellom 2 og 4.

Målgruppen for ungdomstilbudet knyttet til Midtgard ungdomshus er vidt definert og skal i utgangspunktet ha rom for "alle" ungdom i Ås mellom 13 og 18 år, men hovedfokus er å tilby uorganisert ungdom "et sted å være" for fellesaktivitet og sosialt samvær med trygge rammer og mulighet for god og viktig voksenkontakt. Tradisjonelt sett har Midtgard alltid vært overrepresentert av nettopp denne gruppen, men har også jevnlig besøk av ungdom som også deltar på mange av de kommersielle fritidstilbudene som finnes i Ås og omegn. Gjennomsnittsalderen på brukerne til Midtgard ligger i det midtre/øvre sjiktet av aldersrammen for brukerne, og igjennom årene har klubben hatt en trend som viser at de ungdommene som først har funnet Midtgard som "sitt fritidstilbud" bruker Midtgard mye og lenge. Ca halvparten av klubbens besøkende bruker klubben flere om ikke alle åpningsdagene.

Samtaler og undersøkelser

Samtaler med FAU ved Nordbytn og Ås Ungdomsskoler våren 09.

. Blant spørsmål, tanker og innspill som kom fra møtene var disse:

Til hvem er klubbene et tilbud? Skal alle gå der?

(- Her svarer Ken-Børre at det skal være et tilbud til alle, men at målet ikke er at alle skal bruke det. Undersøkelser gjort blant ungdom i Ås viser at behovet for / ønsket om fritidstilbud er større enn det som gjenspeiles i besøket ved klubbene – det er en utfordring å nå flere av disse.)

Hvor mange bruker Midtgard?

(- Ken-Børre svarer at besøket nå på våren har ligget opp mot 30 stykker pr dag, noe foreldrene mener høres ut som bra tall.)

Fysisk miljø viktig – treffer lokalene ungdommen? Rudolf virker sterilt og for lyst. Ungdommene må få være med og sette sitt preg på lokalene, men noens smak kan ekskludere andre.

Snakke med ungdommene, få dem med. Viktig å ta utgangspunkt i ungdommenes ønsker og tanker, gi eierskap og engasjement.

Image – klubben har frynsete rykte. Det snakkes om at det er røykerne som går på Midtgard, og en av fedrene hadde hørt at det ble solgt dop fra Oslo-registrerte biler i et område med radius på noen hundre meter fra klubben. Hva som skjer i Ås sentrum kan jo ikke klubbene svare for, men i klubbens regi er det i hvert fall alltid voksne til stede som har fokus på at ungdomsklubbene skal være trygge og rusfri arenaer.

Vanskelig å organisere for ungdom – vises til idrettslagets lunkne erfaringer med åpen hall.

Viktigst med et bra diskotek, klubbene bør være bra på det ungdommene liker men ikke har hjemme – et sted å samle mange, danse og spille høy musikk.

Venner – en av de viktigste trekkplastrene for ungdom må være at de treffer noen de kjenner der.

Samarbeid med andre, f.eks kulturskolen, som henvender seg til samme målgruppe. Samarbeid med andre aktører er viktig, f.eks kunne idrettslaget bedt Rudolf ha disco når det var stevne på Nordby.

Bandøving er positivt og trekker ungdom, men dette miljøet kan også virke litt ekskluderende på andre.

Inviter andre – f.eks ha spillermøter for idrettslaget i klubben.

Kanskje bytte navn – starte på nytt?

Arrangementer i samarbeid med ungdom på tunge datoer, som natt til 1. mai.

Klubbene er **viktige og billige forebyggende tiltak** – en ungdom som ikke finner seg til rette noe sted og ramler utenfor, kan koste mer enn klubbtilbudet.

Undersøkelse blant ungdom

Det er foretatt en spørreundersøkelse i alle 8.-klasser i Ås, intervjuer med elevrådene og et tilfeldig utvalg elever fra begge ungdomsskolene, samt intervjuer med brukere av begge klubbene og med brukerstyret på Midtgard.

Hovedtyngden i undersøkelsen ligger på 8.-klasse, en avgrensning av ressurs hensyn og fordi det er som 8.-klassinger de kan bruke det ordinære klubbtilbudet. Vi har særskilt interesse av hva de er opptatt av og hva som skal til for at flere av dem benytter det kommunale ungdomstilbudet. Det foreligger likevel tilbakemeldinger fra eldre ungdommer i elevråd og blant brukerne av klubbene.

Det innkomne materialet er mye større enn hva som gjengis i rapporten, hvor vi av hensyn til ressurser og hensiktsmessighet har gjort en siling av variabler. Materialet fra undersøkelsen foreligger likevel, dersom noen skulle ha ønske om å kikke nærmere på det. Malen for spørreundersøkelse og intervju er lagt med som vedlegg.

At prosentsummene ikke går opp i regnestykkene under skyldes at ikke alle har svart på alle spørsmålene, og at det ved flere svar på et spørsmål blir telt med flere steder.

Nordbytn ungdomsskole – spørreundersøkelse i 8.-klasser

26 gutter og 49 jenter har svart, til sammen 75 ungdommer hvorav ni fra Solberg, 34 fra Sjøskogen og 28 fra Nordby skolekretser.

På spørsmål om tilfredshet med ungdomstilbudet i Ås på en skala fra 1-10 gir 8% karakter 3 eller dårligere, 57% gir karakter fra 4 til 7, og 21% av de som er spurt gir karakter fra 8 til 10.

De fem best likte tilbudene ut fra svarene er Nordby IL (18%), fotballbanen og Rudolf (7% hver), storsenter (5%) og kunstgressbanen (4%). Ellers nevnes også tilbud som svømmehall, karateklubb, tusenfryd, «alt er bra», ballbinger, kulturskolen, tensing og korps her.

De tilbudene flest oppgir å være misfornøyd med, er «vet ikke / ingenting» (18%), Rudolf (10%), Nordby IL (3%) og manglende basketlag (1%).

På spørsmål om medvirkning til utforming og drift av ungdomstilbudet, svarer 50 % at de helst ser at andre gjør det, mens 20% sier at de gjerne vil være med og bestemme.

34% av de spurte ønsker seg bedre informasjon om ungdomstilbudet i Ås. På spørsmål om hvordan info best kan spres svares skolen / lærere (21%), sms / msn / mail (10%), posten (9%), plakater (7%).

34% mener at Rudolf har et negativt eller kjedelig image i dag, mens bare 4% av de spurte mener at imaget er bra. Årsaker som går igjen er «lite fristende», «det er barneskoleelever der», «går du dit blir du mobbet», «lite folk» osv.

På spørsmål om hvem ungdomshusene er et tilbud til i dag, svarer 55% ungdommen, 15% svarer barneskolen, 8% svarer Rudolf selv, 7% vet ikke og 2% svarer voksenkontakt.

På spørsmål om hva som ville gjort at du brukte ungdomshusene mer, svarer 30% flere folk, 16% mer moro / at man ikke kjeder seg, 14% vet ikke, og 5% at de likevel ikke har tid. Forslag er sexy gutter, kule folk, disco, Rudolf kan bli bedre, spill, billigere, bra musikk, lære av Kjellern i Ski, kulere ting, pusses opp kult, konkurranser, venner, hoppeslott, skateboardramp, paintball og bedre image.

Når en spør hva som ville gjort at andre ville bruke klubben mer, svarer 22% vet ikke, 17% flere folk, 8% mer å gjøre, 7% hoppeslott og 5% nye ting. Forslag er bedre image, gratis inngang, skatepark, ligne kjellern i Ski, mer moro, plakater, reklamere, billigere, andre dager, softice, hinderløyper, mer muligheter.

34% mener åpningstidene er bra, mens 45% mener de ikke er det. Av disse igjen svarer over halvparten at de ikke vet hvorfor, mens 13% av de spurte ønsker seg lengre åpningstid.

56% av de spurte mener det er lett å komme seg til Rudolf med buss, til fots eller ved å bli kjørt. 16% mener det er vanskelig, med begrunnelser som at det er langt fra der mange bor og langt å gå.

På spørsmål om ungdomsklubben ligger på riktig sted svarer 58% ja, mens 19 % svarer nei. Blant de som svarer nei er begrunnelsene at den ikke burde være på skolen (8%), at den burde være på Vinterbro (7%), og at den burde vært «midt i skogen» (1%).

Ås ungdomsskole – spørreundersøkelse i 8. klasser

64 gutter og 57 jenter har svart, til sammen 121 ungdommer hvorav 50 er bosatt nær Ås sentrum, 29 fra Rustad området og 42 fra Kroer, Brønnerud og Holstad.

På spørsmål om tilfredshet med ungdomstilbudet i Ås på en skala fra 1-10 gir 18.5 % karakter 3 eller dårligere, 53 % gir karakter fra 4 til 7, og 23.5 % av de spurte gir karakteren 8 til 10.

De best likte tilbudene ut fra svarene er Ås IL og treningstilbudene (43%), Midtgard (13.5%), Skolen (8%), Kulturskolen (5.5%).

De tilbudene flest oppgir å være misfornøyd med er at det er for mange matbutikker/frisører (11%), mangler feststed og et sted å henge (10%), Midtgard (9%) og skatepark og svømmeanlegg (8%).

25.5 % av de spurte er fornøyd med tilbudene fordi det er bra og gøy med sport/treningstilbud, 9 % mener det er et bra miljø i Ås, 7 % liker det fordi vennene er der, 5 % sier det satses på ungdom. Av de misfornøyd mener 11 % at ungdomstilbudet er dårlig, 10 % mener ungdomshuset må pusses opp, bare er barn der og få besøkende, 5.6 % mener det er alt for mange matbutikker/frisører og ingen "kule" butikker. 13 % vet ikke, og 17 % har ikke svaret.

På spørsmålet om hva de savner av muligheter , svarte 18 % at de savner kjøpesenter og spisested, 12 % et sted å henge, 11 % bedre svømmehall, bedre basketball og håndballag, klatrevegg, større skatepark, 10 % savner ingen ting, 23 % savner filmklubb, Midtgard hvis den blir borte, disco, halfpipe, kino og jobber for ungdom.

25 % av ungdommen svarte at de mener ungdomstilbudet er like bra hele året, men 23 % synes det er best om sommeren, 3 % svarte vinteren og 1.5% svarte høsten. 8 % svarte at tilbudet er like dårlig hele året, men 11% svarte vinteren er verst, 2.5 % høsten og 2.5 % sommeren. Dette fordi det er kaldt om vinteren, trist og lite å gjøre da. Om sommeren var begrunnelsen at det er få folk hjemme, kjedelig og lite å gjøre uten venner. 13.5 % svarte vet ikke, og 8.5% har ikke svart.

På spørsmål om medvirkning til utforming og drift av ungdomstilbudet, svarer 39 % at det er best at andre gjør denne jobben, mens 36 % svarer at de gjerne vil være med å bestemme. 13 % vet ikke.

41.5 % av de spurte ønsker seg bedre info om ungdomstilbudet i Ås. På spørsmål om hvordan info best kan spres svarer de "plakater" (20%), lapper og brosjyrer (17%), skole/lærere (14%), internett / facebook /hjemmeside (11%) Annet som post, annonse i lokalavisen, info i klasser (16%) og vet ikke (12 %).

32 % mener at Ungdomshuset Midtgard har et dårlig og kjedelig image i dag, 23 % vet ikke, og at Midtgard er et sted for "unger" mener 8 % av de spurte. På punktet "annet" har 20 % svart at ungdomshuset har et greit image, at det er litt kult, er et partyhouse, "Emosted" og noen av de har ikke hørt om ungdomshusene.

På spørsmål om hvem ungdomshuset er et tilbud til i dag, svarer 41.5 % all ungdom, 13.5 % 5,6 og 7 klasse, 9.5 % vet ikke, ungdom som henger og har lite å gjøre 8 %, og 9.5 % mener det er for de som er kule, eldre ungdom og bandfolk

På spørsmål om hva som ville gjort at du brukte ungdomshuset mer , svarer 20 % flere folk og mer liv, 9.5 % savner info og ønsker at noen kommer å prater om ungdomshuset på skolen, 6.5% ønsker et kulere sted, 5 % ønsker slutt på røyking utenfor , mens 28 % ønsker at det skal være gratis, lokaler pusses opp, mindre regler, ingen ting, drikking, har ikke tid og helgåpent.

Når man spør hva som ville gjort at andre ville bruke ungdomshuset mer, svarer 22.5 % flere arrangementer dans og musikk, 16 % vet ikke, 11 % ønsker mer info om åpningstilbud/aktiviteter, 5 % ingen ting. Forslag er at ungdomshuset må få bedre rykte, ikke må legges ned, kaste ut de som røyker, gratis inngang og flere folk. 21 % har ikke svart på spørsmålet.

21 % mener åpningstilbudet er bra, men at det også kunne vært åpent i helgene, mens 5 % mener åpningstilbudet ikke er bra. Begrunnelser for ikke bra er 37.5 % vet ikke når ungdomshuset åpner, 5 % ønsker lenger åpningstid, 5% ønsker helgåpent, og 3 % mener at det åpnes for tidlig. 13.5 % har ikke svart.

21 % mener det er lett å komme seg til ungdomshuset, til fots, sykler eller blir kjørt.

13.6 % mener det er vanskelig, med begrunnelse at de må bli kjørt og det passer ikke alltid og at man bor i Kroer. 13.5 % har ikke svart.

På spørsmålet om Midtgard ligger på riktig sted svarer 50.5 % ja, mens 9.5 % svarer nei. Av de som svarer nei er begrunnelsen den at de vet ikke hvor ungdomshuset ligger og at det burde ligge mer synlig, at ungdomshuset burde ligge i Kroer og på Ungdomskolen. 19 % har ikke svart og 4 % har svart at det er det samme for dem.

Samtale med elevrådet ved Ås ungdomsskole.

Elevrådet gir ungdomstilbudet i Ås terningkast 6. Det drar ned at det er lite tilbud utenom Midtgard til ungdom i sentrum, de mener det "bare satses på eldreboliger og matbutikker".

Best er de mange tilbudene innen sport, men lite å finne på utover det. Kebab-kiosken er populær.

De vil gjerne ha flere møtesteder, forslag som kommer er innehall som kan brukes fritt utenom treningstider, en kino, og flere klesbutikker og mindre frisører og mat i sentrum.

På Midtgard burde det vært flere aktiviteter. De ønsker seg flere spill til Play Station og nytt Air Hockey-bord (det siste er nå kjøpt inn med penger fra FriFond :).

Det er best å være ungdom i Ås om sommeren fordi da kan en være ute. Behovet for tilbud er størst om vinteren.

Elevrådet tror mange vil delta mer om de får mer ansvar og mulighet til å påvirke tilbudene.

De foreslår som markedsføringstiltak: plakater, Facebook-grupper og at elevrådet kan være med og informere om Midtgard.

Imagen til Midtgard er dårlig, sier elevrådet. De mener røyking på trappa gjør at mange ikke tør gå inn, og at bandrommet er lite tilgjengelig – de vet ikke når det er åpent.

De tror Midtgard mest er et tilbud til de som verken driver med sport eller er i noen gjeng. For å få flere dit, foreslår de flere arrangementer, konkurranser, men først og fremst er det viktig at det er folk der for at det skal komme flere. De foreslår også å ha 9. klassefest på Midtgard, og å ha elevrådsmøter der.

De har ikke oversikt over åpningstidene, men vil i hvert fall ikke ha noe tilbud på lørdag.

Tilgjengeligheten er god, selv om det er langt fra Kroer. Midtgard ligger greit til i sentrum, men er litt for nært barneskolen.

Samtale med elevrådet ved Nordbytn ungdomsskole

Også fra elevrådet ved Nordbytn får ungdomstilbudet terningkast 6. Likevel forteller de at de velger vekk tilbud i Ås fordi de er dårlige, skal en f.eks drive med idrett er det flere som velger å dra til Oppegård og Ski. Elevrådet er minst fornøyd med idrettssatsningen, og mest fornøyd med tilbud innen musikk, korps og kulturskole.

De ønsker seg gjerne hoppeslott, paintballbane, sandvolley på skolen og Breivoll, skatepark. Det er viktig å ha et møtested, et sted å være. Tilbudene kan godt være flere steder, men også i nærheten av Rudolf.

De synes ungdomstilbudet er best om høsten og våren, og verst om vinteren. De mener det er behov for ungdomstilbud hele året, det er for mye som stenger om sommeren. Om medvirkning mener de at det beste er at andre gjør det de bestemmer ☺

De ønsker seg info om alt man kan gjøre, og foreslår f.eks annonse i Åsnytt og at lærerne deler ut lapper som markedsføringskanaler.

De synes at Rudolf har et litt kjedelig image, og er mest for småunger. Det er for få som går der nå. For å endre på dette må det først og fremst være flere folk, og det burde vært skatepark, konserter (med kjente band som Hausfraus) og kule arrangementer, temakvelder som spa- og frisørkvelder.

De synes det er litt dumt at Rudolf ligger på skolen, mange gidder ikke å dra tilbake dit på fritida. Åpningstidene er greie, det er greie avstander og lett å komme seg til Rudolf.

Kvalitative intervjuer

Det er foretatt intervjuer av elever ved både Nordbytn og Ås ungdomsskole, etter samme mal som i den skriftlige undersøkelsen. Funn her ble vurdert for gjengivelse, men er valgt brukt til å kvalitetssikre / forstå info som er kommet inn fra 8.-klasser.

Samtale med lederne i Unge Høyre og Sosialistisk Ungdom i Ås

De ønsker først og fremst at ungdomshusene skal opprettholdes, og har mange tanker om veien videre. Det bør skje mer, og det bør markedsføres bedre. De foreslår mer aktiviteter spesielt på fredagskvelder, med konserter, discokvelder med gode dj's osv. Andre ideer er jentekvelder, dramagruppe, de ønsker fortsatt Nattåpent, film- og spillkvelder med f.eks quiz og premier, foredragsholdere fra f.eks politiet og konserter i ulike sjangre. De er opptatt av at Midtgard må bedre ryktet sitt, at klubbene må delta i foreldremøter, kanskje trengs det en ny start med nytt navn? De tror på et utvidet cafetilbud med mer varm mat, og bedre plakater. De fremhever også at internettforbindelsen i kommunens nett er dårlig, det trengs fibernett for å håndtere spill og LAN.

Brukerne ved Rudolf

Blant de intervjuede på Rudolf er ungdommer fra både Ås og Ski, nærheten gjør at noen ungdom velger på tvers av kommunegrensene. Karakteren til Ås kommunes ungdomstilbud mellom 8 og 10, den viktigste årsaken til dette er Rudolf. Den viktigste grunnen for å gå på klubben er for å treffe venner, og for aktivitet. Det som nevnes som kunne vært er konserter, gokartbane, mekkegarasje og flere aktiviteter på klubben. Det er størst behov for tilbud på høsten og vinteren. Alle vil ha mer info, og foreslår sms, facebook, It's Learning, epost og plakater som mulige veier ut. Om image på Rudolf svares "morsomt sted å være", "treffsted for å finne nye venner", "hører rykter om at folk synes det er kjedelig men synes ikke det selv". De opplever klubben som et tilbud til "de som vil komme" / "alle mellom 13-18". Bra for rekruttering ville vært mer åpningstid, flere åpningsdager, flere aktiviteter og utstyr, spesielle arrangementer. Alle brukerne som er intervjuet mener Rudolf ligger godt plassert –

"midt i mellom, det er bra". De synes også at det er lett å komme seg dit med buss, en sier at det er for langt å gå.

Brukerne ved Midtgard

Ungdommene våre gir karakterer mellom 7 og 10 på det totale ungdomstilbudet - og de er best fornøyd med tilbudet gitt gjennom ungdomshuset Midtgard. Ser også ut i fra svar ut som om de kun tenker på Midtgard når det spørres om Ås kommunes ungdomstilbud. Husene brukes til å møte venner og "ha et sted og henge" uten å måtte gå gatelangs... De savner mer forutsigbar aktivitet - og forslag som har kommet frem gjennom spørreskjemaet/samtaler er disko-filmvisning-konserter-teater-dans-konkurranser osv. I tillegg har vi noen som etterspør mer aktivitet i form av "sportsaktiviteter". Det meste av dette er jo ting som allerede foregår på huset, men de ønsker mer tydlighet på når ting skjer og at det er mer kontinuitet... De vil også gjerne at det skal skje større "happenings" litt oftere og de tror dette kan være med på å trekke flere besøkende. Men da påpekes det også at markedsføringen må bli MYE bedre.

Åpningstidene er de fornøyd med - og flere sier også at de veldig gjerne kunne tenke seg et tilbud i helgene - styret på Midtgard påpeker at det da er relativt mange ungdom som er på fester og drikker osv. Men hvis man hadde hatt "veldig kule" arrangementer noen lørdager i mellom ville nok dette kunne trekke mennesker. I tillegg er søndag nevnt som en ønsket dag for "å bare ha et sted å treffe venner og henge -for da skjer det ingenting i Ås"

Når det gjelder ungdomstilbudet gjennom året synes de at de har et bra tilbud til ungdom om vinteren, og flere har enkelt og greit svart; "Når Midtgard er åpnet" - men vi får mye tilbakemeldinger om at det er alt for dårlig om sommeren - når de ikke er på ferie henger de stort sett bare i Ås - og kunne gjerne tenke seg et tilbud (sted og være/ting som skjer) da også...

Når det gjelder hvem tilbudet er for er alle de spurte klar over og mener at dette er et tilbud til alle! Men de sier også da at det er mange av de som ikke benytter Midtgard som tenker at det er et kjedelig sted for "alle røykerne og snuserne"/"taperne" - dette gjenspeiler vel også litt av hvilket image Midtgard har blant ikke brukerne - våre brukere mener derimot at Midtgard mest av alt er et "sosialt treffsted". Men man hører også blant de at påvirkningen og den dype forankringen av et litt negativt image sitter.

Tilgjengelighet/beliggenhet syns de er veldig bra.

Det er kun de i styret som har et bevisst forhold til spørsmålet når det gjelder hvem som skal gjøre jobben og drifte ungdomstilbudet. Og de fire er jevnt enige om at de blir hørt og liker/trenger hjelp til drift osv.

Hva vil målgruppen ha, og hva er et godt tilbud? Her har distansen mellom tilbud og behov blitt for stor. (Ill. Kåre Brynjulvsrud – copyright)

1.2 HØSTE ERFARINGER FRA ANDRE SOM DRIVER TILSVARENDE TILBUD

Ungdomshusene i Ås har kontakt med de andre klubbene i Follo gjennom sammenslutningen KIF (klubblederne i Follo), og har hentet inn erfaringer derfra samt sett på foreliggende, fersk litteratur om emnet.

Erfaringer fra andre

Mona Herjuaune, klubbleder på Vevelstad gård, gir følgende råd til klubbene i Ås:

"I utgangspunktet er jo møte med ungdommene drivkraften for ideer og utvikling av stedene – og skal man ha en person i full stilling til å administrere to steder – tenker jeg at du stort sett blir sittende på kontoret og da stort sett på dagtid, bare med dette.

Vi har tviholdt på en 50% 52-ukers stilling som da er "nestleder" her ved klubben. Det synes jeg er veldig bra. Vi passer på å jobbe hver våre klubbkvelder, slik at en med ansvar alltid er til stede. Samtidig er det veldig greit å ha noen å "spille ball" med når ting går litt treigt – nye utfordringer bør uttestes. Vedkommende har også 30% stilling som juniorklubbleder – og dermed er det også lettere å få noen til å bli i stillingen...

Jeg ville prøvd noe a la det vi har her – fått til en 50% stilling i utgangspunktet (se an behovet) som kunne administrert den minste klubben. Vi to som også jobber dag, har

husmøte en gang i uken og går gjennom uken som har gått, uken som kommer, legger litt mer langsiktige planer og tar opp evt problemer som har dukket opp underveis."

Stein Nøsting er klubbleder på Kjelleren i Ski:

"Slik det er organisert i Ås, mener jeg at ikke er optimalt "...". Skal du få optimal drift bør lederen arbeide i miljø. Det at en i Ås har valgt en klubbleder for 2 klubber er heller ikke heldig, det er fysiske avstander og andre begrensninger som fører til at lederen ikke er til stede. Etter min mening er lederen av ungdomshusene i Ås en ungdomssekretær og ikke en klubbleder. Hvis Ås fortsatt skal organisere klubbene slik, må det ansettes en koordinerende klubbleder / avdelingsleder på hver klubb som jobber i miljø og har den daglige kontakten med de ansatte.

Vi har en klubbleder (les meg) som styrer hele virksomheten. Jeg er ansvarlig for innhold, på ungdom og administrativ drift av hele huset. Når det gjelder junior har jeg en leder som styrer den klubben i forhold til innholdet. Jeg er fortsatt ansvarlig for personal og økonomi. "...". I Ski var klubbene underlagt hver sin ungdomsskolerektor i 5 år og det var ikke bra, verken for økonomien eller for det faglige. Jeg mener at den optimale organisasjonen for oss hadde vært: en sentralt plassert ungdomssekretær / ungdomskonsulent og de 4 klubblederne derunder. I dag har vi fire klubbledere som alle rapporterer til kultursjefen direkte. Bra på mange måter, men kultursjefen har veldig mange oppgaver og har ikke alltid tid til oss."

Lytt til erfarne fjellfolk. (Ill. Kåre Brynjulvsrud - copyright)

Litt sammenlignende materiale:

Klubbseong:

Vevelstad gård Fritidssenter: Har åpent ut juni og åpner ca en uke etter skolen har startet.
Vassbom Fritidssenter Ungdomsklubben: 1. september – 1. juni + sommeraktivitet i juni-august for de i fulle stillinger.

Kjelleren Fritidssenter: Medio august – medio juni. Følger ellers skoleruta. Det avholdes noen turer / spesielle prosjekter i ferier.

Kråkstad Fritidsklubb: 1. september – 1. juli

Ungdomshuset Midtgard: Fra slutten av august til 1. juni.

Ungdomshuset Rudolf: Fra slutten av august til 1. juni.

Åpningsdager og tider:

Vevelstad gård Fritidssenter: Mandag, tirsdag og fredag

Vassbonn Fritidssenter Ungdomsklubben: Mandag, onsdag, fredag.
Kjelleren Fritidssenter: Mandag 14-22, tirsdag 14-21, onsdag 14 – 20.30, torsdag 14-18 og fredag 14 – 23. Søndag 16-22 bandøving. I tillegg har vi åpent midttimen på skolen 11.15-12.00 hver dag, så sant det er folk på huset. Vi har til sammen ca 42 t pr uke.
Kråkstad Fritidsklubb: 2 kvelder pr uke + tur og spes. arr. tilbud i helger, og fast treningstid i hall. 2 kvelder pr uke (gjennomsnittet blir da 4,5 kveld pr uke i sesongen).
Ungdomshuset Midtgard: Mandag 18 – 2130, onsdag 14 – 2130, torsdag 18-22, fredag 14 – 23.30
Ungdomshuset Rudolf: Onsdag 18 – 2130, Fredag 18 – 23. Junior første mandag hver måned.

Gjennomsnittlig besøk:

Vevelstad gård Fritidssenter: 35-60 pr kveld
Vassbonn Fritidssenter Ungdomsklubben: 30
Kjelleren Fritidssenter: Til sammen 12.603 personer innom i 2008. Svinger fra uke til uke.
Kråkstad Fritidsklubb: 30 - 60
Ungdomshuset Midtgard: 15,3 på klubbkvelder de ti første ukene våren 2009. I tillegg kommer band, junior, utleie, Åpen barnehage, Lørdagsklubben for funksjonshemmede og UKM.
Ungdomshuset Rudolf: 11 på klubbkvelder våren 2009, i tillegg kommer junior og utleie.

Antall ansatte på jobb:

Vevelstad gård Fritidssenter: 6 på junior. 4-6 på ungdom
Vassbonn Fritidssenter Ungdomsklubben: 3 til 5 + hver kveld
Kjelleren Fritidssenter: Fra 1, men på klubbkvelder som regel 3 og på konsert kan vi være 5.
Kråkstad Fritidsklubb: 1-2
Ungdomshuset Midtgard: 5 på junior. 2-3 på ungdomskvelder. Mer ved arrangement.
Ungdomshuset Rudolf: 4 på junior. 3 på ungdomskvelder. Mer ved arrangement.

Antall ansatte til sammen / stillingsstørrelser:

Vevelstad gård Fritidssenter: 2,81 stilling fordelt på 9 personer
Vassbonn Fritidssenter Ungdomsklubben: 2,5
Kjelleren Fritidssenter: 8 ansatte, i stillinger fra 8% til 100%. Til sammen ca 300% hjemler.
Kråkstad Fritidsklubb: 1 fast ansatt 95% stilling + 2 klubbarbeidere som hver jobber 2 kvelder a 4 timer (inkludert juniorklubb).
Ungdomshuset Midtgard: 9 stillinger i str fra 14,7 til 29,8 %, pluss delt leder med Rudolf.
Ungdomshuset Rudolf: 6 stillinger i str fra 11,9 til 19,6, pluss delt leder med Midtgard.

Hyppighet Juniorklubb:

Vevelstad gård Fritidssenter: 1 gang i uken
Vassbonn Fritidssenter Ungdomsklubben: Ukentlig, torsdager
Kjelleren Fritidssenter: Ukentlig
Kråkstad Fritidsklubb: Ukentlig
Ungdomshuset Midtgard: 1 gang pr måned – første tirsdag i måneden.
Ungdomshuset Rudolf: 1 gang pr måned – første mandag i måneden.

Sesong junior:

Vevelstad gård Fritidssenter: fra ca 1-2 uker etter at skolen har startet til begynnelsen av juni.

Vassbonn Fritidssenter Ungdomsklubben: 1. september – 1. juni.
Kjelleren Fritidssenter: Ultimo august – medio mai.
Kråkstad Fritidsklubb: 1. september til 1. juni. (ofte frem til 1. juli)
Ungdomshuset Midtgard: 1. september og ut mai.
Ungdomshuset Rudolf: 1. september og ut mai.

Gjennomsnittlig besøk junior:

Vevelstad gård Fritidssenter: ca 40 – 60.
Vassbonn Fritidssenter Ungdomsklubben: 80 - 100
Kjelleren Fritidssenter: 77,4
Kråkstad Fritidsklubb: 50 - 80
Ungdomshuset Midtgard: 69 i snitt våren 2009
Ungdomshuset Rudolf: 39 i snitt våren 2009

Hvilken av påstandene under er du mest enig i, og hvorfor:

1. Juniortilbudet er viktig for rekrutteringen til klubben.
2. Juniortilbudet gjør at ungene er lei klubben når de er gamle nok.

Vevelstad gård Fritidssenter: nr 1.

Vassbonn Fritidssenter Ungdomsklubben: Om nr 1 – Fin mulighet til å bli kjent med tilbudet og lederne. Vi har særlig satsning på band og musikk. Om nr 2 - Det er opp til de som jobber der å skape forskjellige tilbud. Vi bruker ungdommer som juniorhjelpere og er med på å bygge bro mellom generasjoner.

Kjelleren Fritidssenter: Jeg vil ikke ta stilling til disse 2 påstandene fordi de er begge litt sanne.

Kråkstad Fritidsklubb: Alternativ 1. Voksenkontakt / relasjoner er like viktig for mange som aktiviteter.

Ungdomshuset Midtgard: Nr 1.

Ungdomshuset Rudolf: Nr 1.

Anbefalinger om ungdoms fritidsmiljø

Rapporten "Anbefalinger om ungdoms fritidsmiljø" (2009), er bestilt av Barne- og likestillingsdepartementet. Den identifiserer 17 konkrete ungdomsutfordringer i Norge. Det gjenstår å se hva som blir fulgt opp av dette, men det forteller hvilke hovedutfordringer denne ekspertgruppen mener Norge har på ungdomssiden, lokalt og nasjonalt. Lenger ned gjengis også kort hovedpunkter fra rapportens innhold om fritidsklubber.

1. Gjennomfør en grundig forskningsbasert kartlegging av lokale kulturaktiviteter og kulturskoler.
2. Gjennomfør en grundig forskningsbasert kartlegging av fritidsklubber og ungdomshus.
3. Gjennomfør et betydelig kompetanseløft for de som arbeider med ungdom i kommunens fritidssektor.
4. Etabler et nasjonalt kompetansesenter for ungdomsarbeid og fritidspedagogikk som kan holde seg løpende orientert om situasjonen på fritids- og ungdomsfeltet.
5. Etabler en ordning for "demonstrasjonsklubber" og "demonstrasjonsungdomshus", tilsvarende den som er for skoler og kulturskoler.
6. Kommunale tiltak for å inkludere unge fra lavinntektsfamilier i fritidsaktiviteter.
7. Kommunale tiltak for å inkludere unge med innvandrerbakgrunn i fritidsaktiviteter.
8. Kommunale tiltak for å inkludere barn og unge med funksjonsnedsettelse i fritidsaktiviteter.
9. Aktiv bruk av oppsøkende arbeid for å inkludere ungdom som er utsatte eller i marginale posisjoner i fritidsaktiviteter.
10. Lovfesting av at kommunene må utarbeide et demokratiprogram for ungdom.
11. Etablering av både representative og deltakerdemokratiske medvirkningsmuligheter for ungdom i alle kommuner.
12. Utarbeiding av nasjonale retningslinjer for lokale ungdomsråd.
13. Etablering av en lokal ungdomsplan for helhetlig ungdomspolitikk i alle kommuner.
14. Sette i gang systematiske forsøk med ungdomsråd, kommunale tverrfaglige ungdomsplaner og demokratiprogram.
15. Få på plass en statlig tilskuddsordning for å stimulere til utprøvingstiltak og ungdommens egne initiativ.
16. Utforme kompetansebyggende tiltak for ungdom og demokratisk deltakelse.
17. Avholde en "ungdomsfolkeavstemming" om stemmerett for 16-åringer ved lokalvalg.

Ungdomstid gir utfordringer - rotløs eller ikke. (Ill. Kåre Brynne Julvsrud - copyright)

Noen hovedpunkter fra rapportens innhold vedrørende fritidsklubber

Begrunnelse for opprettelse av klubber har vært i spennet mellom en sosialpolitisk og kulturpolitisk begrunnelse. I senere tid også for å gjøre kommunene attraktive som bosted.

Klubber, ungdomskulturhus har mange steder blitt initiert etter ungdoms ønske om "et sted å være".

Sosialpolitisk begrunnelse:

- Klubber gir nærhet til andre typer voksenmodeller, som ikke står i autoritetsforhold til ungdommene. Kan være viktig oppvekstarena, forutsatt god kompetanse hos voksne ledere og den uformelle rammen klubben setter for slik voksenkontakt.
- Et alternativ til spesielle kriminalitetsforebyggende arenaer. Kan ikke fange opp alle, men kanskje så mange at kriminelle grupper og subkulturer forblir små.
- En arena som er åpen for alle. Ungdomstilbudene gir muligheter uavhengig av foreldres økonomiske situasjon eller dugnadsvilje / evne. Ikke alle har store private arealer for samling av ungdom. De private arenaene kan også være sterkt og systematisk ekskluderende.
- Hvis en klubb skal forventes å ha de ønskede forebyggende funksjoner, forutsetter det tilstrekkelige ressurser til både bygninger, inventar, utstyr, aktiviteter og ikke minst til kompetent personale. Det nevnes også i rapporten at en dårlig klubb kan virke mot sin hensikt.

Kulturpolitisk begrunnelse:

- Mange klubber ble på 70-80-tallet overført til de nye kulturetatene.
- Ble mer arena hvor ungdom selv kan utvikle sine kulturuttrykk og ideer.
- et sted for ungdom flest på tvers av sosial eller etnisk bakgrunn og ungdomskulturelle skillelinjer.
- likevel instrumentell, men fokus flyttes fra forebyggende til "byggende aktiviteter" og selvutvikling.
- fremvekst av ungdomskulturhus, med øvingslokaler, dans, teater etc, samt scene hvor utøverne kan møte et publikum.
- krever kompetente instruktører.
- samarbeid med kulturskoler. Det drøftes i rapporten en hybridmodell, hvor en både samarbeider om tilbud på godt nivå, samtidig som en må kunne ivareta ungdomsklubbens vekt på uformelt samvær og og stor grad av frihet i valg av aktivitet og hvordan aktivitet skal drives.
- Gode løsninger må utvikles i den enkelte kommune.

Lokalsamfunns- og stedsutviklingsbegrunnelse:

- Konkurransen om attraktive tilflyttere. Tre strategier nevnes: 1) få tilbake så mange som mulig av de som studerer andre steder. 2) Å fremstå som attraktive for nye innbyggere. 3) At stedet har så mange kvaliteter at de som flytter inn, ikke flytter videre.
- Dersom ungdom som flytter ut opplever hjemstedet som dødt og kjedelig, er sjansen stor for at de ikke returnerer.
- Ikke bare ungdommen som trenger arenaer for "liv og røre", hele lokalsamfunnet trenger det for å fremstå som attraktivt. Dette betyr også at fritidsklubbene i stor grad også må dimensjoneres ut fra interessene til de mer moderne og utadvendte ungdommene, som kommunen ønsker å få tilbake etter endt utdanning.

Variasjon i begrunnelser og kontekster gir en betydelig spredning i ulike typer virksomhet.

Fritidsklubber, ungdomshus og lignende kan ikke bygges etter lik lest over hele landet, til forskjell fra skoler, barnehager, sykehjem osv. Rekrutteringen er heller ikke lovfestet eller gjelder tjeneste som er svært viktig for folks yrkesdeltakelse eller helse. Klubbene konkurrerer også med mange andre tilbud på frivillige, private og kommersielle arenaer. Ungdomstiden er kort og betinger jevnlig nyrekruttering, klubbene er kanskje den mest konkurranseutsatte virksomhet i kommunen.

Ikke mulig å si generelt hva ungdomstilbud skal satse på. Ekspertgruppa mener fordelene ved velfungerende tiltak er at de kan ivareta flere hensyn samtidig.

Fritidsklubbene er en viktig demokratisk læringsarena, noe som gjør at de skiller seg fra mye annen fritidsvirksomhet.

Utfordringer:

Mye større konkurranse.

Kulturskolene gir tilbud på flere felt som er vanlige i klubbene.

Hvordan trekke til seg så mange ungdommer at klubbene oppleves som sosialt spennende?

Ungdom vil neppe bruke et tilbud hvis ikke aktivitetene er interessante, lokalene trivelige og de ansatte er hyggelige.

Ungdom må trekkes med i planlegging for å finne ut hva de mener er interessant og hva de mener er hyggelig. Tiltak med lite bruk må vitaliseres og analyseres for å finne ut hvorfor.

For ensartet brukerguppe kan ekskludere andre, og gi så store utfordringer at tiltakene i verste fall må legges ned. Ungdomshusene må balansere slik at de kan romme flere ulike typer ungdommer.

Ungdomsklubber er komplekse virksomheter som stiller krav til de ansatte for å finne balansepunkt for de ulike ungdomsgruppene.

Det kan være riktig å legge ned dårlig fungerende tiltak for kortere eller lengre tid, og noen ganger gjennomføre strukturendringer som f.eks overgang fra flere mindre klubber til et større ungdomshus.

En fleksibel og tilpasningsdyktig virksomhet krever at ressurser ikke trekkes tilbake når noe feiler. Dette er viktig for tryggheten til å prøve ut og finne gode tiltak.

Klubbene er sårbare. Dersom en fjerner en stilling eller to på en skole eller legger ned en skole eller sykehjemsavdeling, vil det normalt være igjen nok fag- og lokalkompetanse i kommunen. Legger man ned en fritidsklubb må en også regne med at kompetansen forsvinner. Å legge ned tiltak fordi de fungerer dårlig kan føre til at hele feltet legges faglig brakk.

Ansatte i klubber jobber kveld og følgelig deltid. Det stilles sjelden krav til profesjonsutdanning, både siden utdannede gjerne søker seg til hele stillinger, og fordi mange klubbstillinger kan og bør bekles av folk med spesielle ferdigheter innen f.eks media, musikk, dans osv. Krever en sammensatt personalgruppe.

Pga kveldsarbeid, små stillinger, manglende profesjonskompetanse, kveldsarbeid som gjør innsatsen lite synlig for resten av kommunens virksomhet osv, risikerer klubbansatte å bli stående på utsiden av det tverrfaglige arbeidet i kommunen. Av samme grunner er det ofte

vanskelig å synliggjøre fritidsklubbene som ressurs med betydelig kunnskap på ungdomsfeltet, noe som igjen gjerne kan føre til ressursmessig nedprioritering av virksomheten.

Ekspertgruppa mener det er nødvendig med et betydelig faglig løft for fritidsklubbansatte med uforutsigbart arbeid som krever mye kompetanse. Dette kan igjen føre til bedre status og bedre avlønning. De ønsker også en ordning med ”demonstrasjonsklubber og demonstrasjonsungdomshus”.

1.3 KOMME MED FORSLAG TIL ALTERNATIVE DRIFTSFORMER FOR UNGDOMSHUSENE

Prosjektgruppas erfaring er ikke at det kun er kvaliteten på og innholdet i det eksisterende tilbudet som gjør at ungdomshusene brukes mindre enn ønskelig. Ungdommenes ønsker har i stor grad gått på bedre informasjon, tydeliggjøring og oppstramming av det eksisterende tilbudet, noe som også samsvarer med personalgruppas tanker. Dette punktet omhandler derfor i like stor grad hvordan vi kan bli bedre på det vi allerede gjør, som å finne opp kruttet på nytt.

NOEN FUNN FRA UNDERSØKELSER, SAMTALER OG TILSVARENDE TILBUD

Brukerne av klubbene er generelt mer fornøyd med ungdomstilbudet i Ås enn resten av ungdomsgruppa.

Små stillinger gjør at klubbarbeiderne i begrenset grad kan sørge for kontinuitet og utvikling av tilbudet. Det er fra begge klubbenes ansatte ønske om tettere oppfølging i åpningstid. Leders vurdering og tilbakemelding fra andre som driver tilsvarende tilbud, er at dette ikke vil la seg gjøre i tilfredsstillende grad med dagens organisering i klubbene.

Det er i samtaler og undersøkelser ift klubbene i vår nærhet ikke funnet stort som tyder på at ting gjøres svært annerledes i Ås. utfordringene ser ut til å ligge i organiseringen, slik at en i tilstrekkelig grad kan følge opp og kvalifisere ansatte, besørge kontinuitet og utvikling i tilbudet i samarbeid med ungdom (noe som krever mer ressurs enn bare å gjøre det for dem), følge opp ungdom og samarbeidspartnere ift informasjon og rekruttering.

Ungdommene ytrer sterkt at flere aktiviteter / arrangementer er ønskelig og viktig for at de skal begynne å bruke tilbudene. Dette er en økonomisk, praktisk og plassmessig utfordring som forsøkes møtt fra flere vinkler i tiltaksdelen av dette kapitlet.

Både foreldre og klubbansatte fremhever viktigheten av å styrke kjerneaktivitetene – å være gode på det ungdommene ikke får andre steder. Samarbeid med andre aktører på ungdomsfeltet fremheves også, samt å gjøre lokalene attraktive for ungdom med fargevalg

o.a. – dette nevnes kontinuerlig av ungdom i samtaler og gjelder spesielt Rudolf, men kommer lite frem i undersøkelsesmaterialet.

Vi skal oppfordre til mer brukerdeltakelse og brukerstyring i tiltak, samtidig som vi ser at vekting på en ungdomsgruppes ønsker kan føre til at andre grupper velger bort tilbudet.

Både på Nordbytn og i Ås er ca ¾ av 8.-klassingene fra tålelig til svært godt fornøyd med ungdomstilbudet i kommunen generelt. 18,5 % i Ås og 8,5 i Nordbytn er svært misfornøyd.

Begge steder scorer idrettstilbud og fritidsklubber blant de mest positive tiltakene. Klubbene havner også begge steder blant tiltak flere ungdom er minst fornøyd med.

Ungdom begge steder savner godt skatetilbud ellers spres ønskene over ulike felt.

Det er ikke overraskende best å være ungdom i Ås om sommeren, selv om en del også kunne ønske seg mer å gjøre da siden det meste er stengt. De fleste mener det er viktigst med et tilbud i skoleåret / om vinteren.

20% av 8.-klassingen på Nordbytn, og 36% i Ås ønsker å delta i utformingen av fritidstilbudene sine.

Mange ønsker seg bedre info om ungdomstilbudene, og det har kommet inn mange forslag på hvordan dette kan gjøres.

Svært mange mener at klubbene har dårlig image.

Over 40% av ungdommene svarer at klubbene er et tilbud til *all* ungdom.

De viktigste kriteriene for å øke besøk ved klubbene er ut fra svarene flere folk (og spesielt kjente), at det blir kulere og med flere arrangementer, får bedre rykte, dans og musikk, kule aktiviteter og ting.

Mange ungdommer vet ikke når klubbene er åpne. På Rudolf er innsigelser mot dagens åpningstider at det er for sjelden, i Ås mener en del at det også burde vært et tilbud i helgene.

13,6 % som sokner til Midtgard og 16% som sokner til Rudolf mener det er vanskelig å komme seg til klubben.

Over 50% av ungdommene begge steder sier at klubbene ligger på riktig sted, mens 9,5% ift Midtgard og 19% ift Rudolf mener det burde vært et annet sted.

FORSLAG TIL TILTAK

I tillegg til funn fra undersøkelser og tilsvarende tilbud, er forslag til tiltak basert på erfaring gjort i klubbene av ansatte, leder og ungdom. Her er både iverksatte tiltak, planlagte tiltak og forslag til tiltak. Økt besøk ved Ungdomshusene, og sikring av kvalitet i tilbudene

gjenkjennes av prosjektgruppen som hovedutfordring. Tiltakene under er ment å møte denne utfordringen.

Oppfølging / organisering

- Målet er å øke kompetanse, og sikre kontinuitet, kvalitet og utvikling i tiltakene.

Det foreslås å stenge Midtgard på torsdager, og i hovedsak bruke innsparte ressurser til å utvide en av ansattstillingene for å få en plassleder på klubben. Oppgaver blir tettere oppfølging av ansatte og drift i åpningstid, en del praktiske / administrative oppgaver, og tettere oppfølging av ungdom utenfor klubben med tanke på nettverk / rekruttering / fange opp signaler om utvikling. En tett samarbeids- og samtalepartner for daglig leder, som ved dette også får frigjort tid til bedre oppfølging av den andre klubben. Tiltaket vil slik være til stor hjelp for begge klubbene.

Det foreslås å vurdere felles ansettelser med skole. I dag bemannes klubbene av deltidsansatte som gjerne har full jobb på andre felt. Et samarbeid om ansettelser med f.eks miljøarbeider-stillingene ved skolene vil kunne besørge økt kompetanse, ansatte som ikke jobber mer enn 100%, og dedikerte ungdomsarbeidere med en samlet kjennskap og innsats på området som ville kommet både skole og klubber til gode.

Det foreslås å vurdere mulighetene for å øke noen av stillingsstørrelsene, på bekostning av et par mindre stillinger. Tiltaket er ment å gi økt kontinuitet, ved å få flere i litt større stillinger, slik at det blir flere ansatte som kan bidra mer i utvikling og oppfølging. Det er her en tydelig nedre smertegrense på antall ansatte, siden en fremdeles må kunne ha tilstrekkelig antall til å bemanne alle kvelder. To steder x 3 ansatte x minst to skift tilsier at antallet tilgjengelig personale ikke kan gå under 12. I dag er det 15 ansatte pluss leder.

Det foreslås fredning av ungdomstilbudet i en periode på tre år, og at leder i denne perioden tilstås stor frihet til å justere tilbud, åpningstider og organisering med det mål å bedre kvalitet, stabilisere tilbudet og øke besøket. Siden ny leder ble ansatt i fjor vår, har klubbene opplevd innkjøpsstopp, nedleggingsforslag, nedlegging av virksomhet for fritid med endrede / økte oppgaver for leder og mindre oppfølging av ansatte og ungdommer som resultat, nye ansvarsområder for klubbene som UKM og bandprosjekter. Som følge av utredningen av klubbens fremtid får ikke klubbene ansette nye for å erstatte ansatte som slutter – pr 22.06. har klubbene seks ubemannede stillinger som forsøkes fylt med vikarer, som igjen derved ikke er disponible ved sykdom og annet forfall. Et kritisk punkt for suksess anses å være frihet og ro til å prøve ut tiltak over tid. Det ønskes at klubbtilbudet fredes for tre år uten budsjettkutt, og at midler gitt over postene 2421 og 2425 opprettholdes for å kunne opprettholde spesielle prosjekter som UKM, bandopplæring, masterclass, videoprojekt osv. En evt nedbemanning på klubbkvelder for innsparing / økt åpningstid frarådes, fordi det vil gå utover 1) muligheten til å sikre at klubbene er trygge, gode og rusfri samlingssteder, 2) aktivitets- og kafenvået, og 3) ungdommenes mulighet til voksenkontakt.

Økt tilstedeværelse fra leder. Ivaretas bl.a gjennom innføring av plassleder. Dette anses som et kritisk punkt for utviklingen av et godt ungdomstilbud. Plassleder vil besørge mye av oppfølgingen i den ene klubben, og leder får frigjort tid som bl.a kan brukes på økt tilstedeværelse i den andre klubben, og til oppfølgings-, drifts- og utviklingsarbeid. Det anses også sentralt for en vellykket vei at leder må kunne ha sitt fokus på klubbdrift, uten tilleggsoppgaver som tar tid og oppmerksomhet.

Mer ansvar til brukerstyre og allmøter. Vi prøver å legge mer ansvar på og lytte mer til ungdommenes ønsker. Dette ligger i klubbens natur, men suksess avhenger selvsagt av at ungdommene aktivt deltar. Når ungdommenes interesse svikter, stepper de ansatte inn og drifter videre til interessen igjen er mobilisert.

Styrke kompetanse hos ansatte. Vi har ambisjoner om å utvikle et tydeligere innkjøringsprogram for ansatte, samt ha fokus på hvilke kvalifikasjoner som er ønskelige / tilgjengelige gjennom både kursing og egeninnsats. Det er også ønskelig å benytte mer av de ressursene personalet besitter, ift f.eks musikk, dans, matlaging, håndverk osv.

Klarere ansvar for ansatte / delte ansvarsområder. De ulike innsatsområdene i klubben forsøkes styrket ved i enda større grad å gi de ansatte egne hovedansvar, på ulike felt, som f.eks junior, kiosk, bandrom, dj-gruppe, brukerstyre osv. Dette er også en økt utfordring for leder, som må kvalitetssikre de ulike områdene og bidra til å kvalifisere både ansatte og ungdom ift oppgavene.

Image

Ungdomstilbudets største utfordring ser ut til å være image, besøkstallene er delvis lave fordi mange bare ikke går der, selv om de ønsker et slikt tilbud – sted å danse, sted å henge osv.

Slå fast at ungdomshusene er kreative og sosiale tilbud til ALL ungdom i Ås kommune. Altså tone ned evt sosialpolitisk begrunnelse, selv om en også kan nå noen slike mål som sideeffekt av virksomheten.

Synliggjøre virksomheten. Klubbens virksomhet er pr dato lite synlig, både innen kommuneorganisasjonen og eksternt. Internt er det jo rimelig å tro at tiltak som ikke synes, lett vil bli nedprioritert. Vi må finne veier for å bli mer synlige både innad i kommunen, og utad mot foreldre, ungdom, samarbeidspartnere og andre.

Utvikle informasjonskanaler. Undersøkelsene viser at mye av holdningene til klubbene er basert på tro og historie, ikke egen erfaring. Vi må bli flinkere til å nå ut med informasjon.

Skape rom for ulike grupper – rekruttere ”venner”. Klubbene må kunne henvende seg til mange ulike grupper ungdom, men ungdom er raske til å velge vekk tilbud som preges av grupper de ikke identifiserer seg med. Utfordringen her er å skape og markedsføre et tilbud som apellerer til ulike grupper. En vanlig grunn til ikke å bruke klubben er at ”ingen av vennene mine går der”. Vi må nok i større grad legge større vekt på f.eks jentekvelder, klassefester osv for å trekke grupper med ungdom som kjenner hverandre inn på huset samtidig for å skaffe seg et inntrykk og begynne å bruke det sammen.

Oppgradere utstyr og lokaler. Det kan virke råflott å male et lokale som ser strøket ut, men et suksesskriterie er at ungdommene oppfatter lokalene som hyggelige og sine egne. Samtidig er det her en vanskelig balansekunst, siden ungdommene definitivt har forskjellige smakspreferanser. Det er likevel ikke mer enn en utfordring for klubbdemokratiet, å i samarbeid med ungdommene finne løsninger flest mulig kan stå bak. Også på utstyrssiden prøver vi å komme ungdommene i møte – våren 09 er det i klubbene søkt om og innvilget støtte til bl.a gitarer, bordtennisbord, darts, airhockeybord, utbedring av discotek og scene. Det blir også brukt midler på innkjøp av ulike spill til Play Station osv.

Fokusere på samarbeid / invitere folk inn. Vi mener at samarbeid med eksterne partnere vil kunne dra inn nye brukergrupper og øke kvaliteten på tilbudet på ungdomssiden. Klubbene anser det som viktig å samarbeide med andre som driver ungdomsrettet arbeid, for et best mulig tilbud. Et samarbeid med f.eks idrettslag vil også kunne banke litt på myten om klubber er for folk som ikke driver med sport. Vi ønsker også tettere kontakt og samarbeid med foreldre, for å få råd og for å kunne vise hva vi kan tilby til ungdommene. Her regnes juniortilbudet som en viktig arena, siden foreldre da stadig følger ungene tett ift aktiviteter.

Fokus på og samarbeid med ungdom for å bedre inntrykket. Det er ikke tillatt å røyke på trappa på Midtgard, likevel er dette et inntrykk mange har fra tidligere, og som gjør terskelen for å komme høyere. Vi må i samarbeid med ungdommene jobbe med hvordan besøkende ønskes velkommen, hvordan huset fremstår utvendig og innvendig i åpningstid, og hvordan vi skal få spredt informasjon om dette.

Få drahjelp fra flere hold. Det er nødvendig at andre bidrar til å spre info om tilbudet og snakker varmt om det, for å holde det oppe i bevisstheten hos ungdom. Det er en utfordring for foreldre, politikere, skoler, elevråd og alle som er engasjert i ungdomsarbeid, og ikke minst for ungdom selv, som må være de viktigste aktørene i oppbyggingen av tilbud de ønsker.

Flere arrangementer / aktiviteter

"Det må skje noe" er en gjenganger i ungdommens ønsker.

Det foreslås å bygge scene med permanent lyd- og lysrigg på Midtgard, inkl. utbedring av discoteklys. Kostnad ca 400.000 kroner. Tiltaket har allerede fått 120.000 i støtte fra Sparebankstiftelsen. Scenen kan bli en arena for øving og fremføring av musikk, dans, drama, stand-up og andre aktiviteter ungdommen vil ønske å arbeide med. Det koster i dag ca 16-18 tusen å leie inn lys, lyd og scene til f.eks UKM ved Midtgard, og mulighetene for egne arrangementer er selvsagt små. Med dette på plass har vi brått et ungdomskulturhus med muligheter for kontinuerlig sceneaktivitet. Dette er kreativt utviklende for deltakerne, og et stort bidrag til tilbudet for de øvrige brukerne, med konserter mm. Tiltaket gjør det også realistisk å invitere profesjonelle artister til å opptre for gruppen under 18 år, samt å kurse ungdom i scenetilknyttet virksomhet som lyd- og lysteknikk.

Det foreslås å søke støtte til / kjøpe inn en musikkbinge fra Musikkutstysordningen til plassering ved Rudolf. Kostnad ca 120.000 kr. Rudolf har komplett utstyr for bandøving, og det er aktivitet / interesse på dette feltet. Tilgangen er dessverre dårlig siden klubben ikke har eget øvingsrom, men må rigge til i discoteket. Dette kommer i konflikt med annen kjernebruk som dans / disco, og tiden brukt til rigging og nedrigging av utstyr gjør at tilbudet pr i dag fremstår som lite attraktivt / reelt. En midlertidig løsning kan være å benytte kontoret ved Rudolf, men dette får stor støymessig innvirkning på resten av lokalene og blir både et arbeidsmiljøproblem og en mulig negativ faktor for andre ungdommer. Det gir også problemer ift kontorfunksjoner og oppbevaring, i tillegg til at rommet ikke er akustisk tilrettelagt for lyd. En satsning på bandvirksomheten kan med relativt kort horisont også styrke klubbene ved at det blir aktuelt med konserter med lokale band.

Utvikle discotekavdelingen på Rudolf - lysanlegg. Kostnad ca 50.000. Tiltaket har allerede fått 25.000 i støtte fra Sparebankstiftelsen, det er også søkt støtte fra andre hold. Klubben gjennomfører dette med oppsøkte midler samt fra eget budsjett.

Det opprettes kulturforum i klubbene tilknyttet Musikk i Skolen, for å møte den økonomiske utfordringen. Økt aktivitet med f.eks kursing, økt egenaktivitet, konserter og besøk av eksterne dj's betyr økte utgifter. Det opprettes derfor et Kulturforum registrert i Musikk i Skolen ved hver klubb. Alle aktivitetsgrupper ved klubbene må registreres her, og tilskudd fra FriFond som følge av dette skal gå til kulturforumet for utvikling og drift av tilbudet. Deltakere kan velge å ikke bidra gjennom denne ordningen, men må da regne med deltakeravgifter.

Satsning på bandopplæring. Klubbene har en pott på kr 50.000 som frem til 2009 har vært anvendt til et konkret prosjekt. Fra høsten 09 gjør vi om dette til et tilbud om instruksjon for alle som vil spille i band, eller er aktive og trenger mer profesjonell veiledning. Kostnaden for kontinuerlig drift vil være ca det dobbelte av det disponible beløpet, men dette menes finansiert bl.a gjennom egne søknader, samarbeid med musikkskolen og felles søknader, samt gjennom kulturforumordningen. Tilbudet vil forhåpentligvis kunne tilbys gratis til ungdommene, og gis av praktiske / økonomiske hensyn kun ved Midtgard, men er for ungdom fra hele kommunen.

Samarbeid med andre om opplæring og aktiviteter på andre områder. Klubbene har selv begrenset kompetanse på mange områder vi gjerne vil gi tilbud på, og ønsker bl.a. derfor samarbeidspartnere med spisskompetanse og ressurser. Fra høsten 09 vil vi f.eks i samarbeid med kulturskolen forsøke å tilby opplæring innen videoproduksjon, ved at først noen ansatte og ungdommer fra klubb læres opp og kan lære videre. Det er også ønskelig å knytte klubbene til eksterne aktører som kan tilby sine aktiviteter i klubbens lokaler.

Samling om kjernevirksomhet. Klubbene tilbyr og utvikler et bredt spekter av muligheter, mens det samtidig er like viktig å holde fokuset på å utvikle det som er klubbens kjernevirksomhet - kafe, samlingspunkt, brukerdemokrati, egenvirksomhet (som band / teater) og ikke minst discotek. Vil vi for mye, er det lett at det begynner å knake i svært mange sammenføyninger. Det er også fare for å miste av syne en av hovedpillarene i klubbdrift, som er uformelle og uforpliktende møtesteder for ungdom.

Flerbruk. Siden klubbene har store flater med tid uten aktivitet, er det rom for å se på flerbruk av lokalene. Dette må begrenses til bruk som ikke er til vesentlig hinder for, og helst til berikelse for ungdomstilbudet. I dag brukes Midtgard regelmessig av «fritid for funksjonshemmede»s lørdagsklubb, av «åpen barnehage» og ved utleie. Rudolf leies ut jevnlig, og deler av lokalene disponeres delvis også av ungdomsskolen. Det kan være hensiktsmessig å se om aktivitet av / rettet mot ungdom også kan foregå på huset på de tidspunkter klubbene er stengt. En kan også se for seg at en del aktiviteter kan gjennomføres i klubbens åpningstider.

Om utvidet åpningstid / sommertilbud. Klubbene bør i første omgang prioritere innsats på den eksisterende sesongen. På sikt kan det være aktuelt å ser på muligheter og behov for tilbud også i periodene klubbene har stengt. Det hender også i dag at klubbene flytter litt om på åpningstid for å få til spesielle arrangementer, som f.eks Nattåpent.

Brukerdeltakelse

Gi brukerstyrene større ansvar, og mer oppfølging. Dersom aktiviteten skal økes, må det skje i samarbeid med og med hjelp fra ungdommen selv. Fra høsten vil brukerstyrene, med føringer fra allmøte, få ansvar for bl.a penger som kommer inn som medlems- og inngangspenger. Dette er ment å gi ungdommene mer eierskapsfølelse til klubben og et mer direkte forhold til økonomien, noe som igjen forhåpentligvis kan føre til mer presise tiltak og bidrag til rekrutteringen siden muligheter og innsats blir vevd sammen.

Aktivitet gjennom engasjement. Økt aktivitet forutsetter at ungdommene selv engasjerer seg med ønsker og arbeid for å få til det de vil.

Bedre info

Stramme opp program – tydeligere profil. Dette er i gang. Vi vil prøve å være tydeligere og tidligere ute med hva som foregår når, slik at det er lettere for ungdom å vite når det skjer noe på klubben. Dette arbeidet

Vi har fulgt ungdommenes råd, og vil bli flinkere til å presentere tilbudet og gi mer informasjon. Følgende kanaler er særs aktuelle:

- Gjennom skolene: Tilgang til It's learning, lapper via lærere, at skolene har fokus på og informerer om tilbudet ved fritidsklubbene. Egne oppslagstavler ved ungdomsskolene.
- Gjennom foreldrene: her ønskes og jobbes for et tettere samarbeid med FAU på barne- og ungdomsskolene. Vi ønsker fra foreldre at de hjelper oss å minne ungdommene på at klubbene har åpent, og vi ønsker innspill og samarbeid der dette måtte være naturlig.
- Gjennom brukerne. "Word of mouth" er det kraftigste virkemidlet, brukerne av ungdomstilbudene må engasjeres i informasjonsarbeidet i større grad, og vil også få en god del av ansvaret for ivaretagelse av de fleste informasjonskanalene.
- Facebook: Det er i mai 2009 opprettet egne brukerprofiler for både Rudolf og Midtgard på Facebook, samt en Facebook-gruppe som vil brukes til å legge ut informasjon om og invitere til aktivitet i klubbene.
- Plakater: mange av ungdommene etterlyser plakater, samtidig som få legger merke til de som blir hengt opp. Vi forsøker derfor å få dedikerte plasser for vår informasjon, slik at den ikke drukner i alt annet. Vi ønsker å henge opp tavler med informasjon fra klubbene ved inngangen til klubbene, i egne tavler ved ungdomsskolenes og videregående skoler, og på Vinterbrosenteret.
- Epost og sms: Vi oppfordrer fra høsten ungdom (og foreldre og andre) som har interesse av det, om å skrive seg på klubbens epost- og sms-lister, for mer direkte og oppdatert info.
- Elevråd. Det vil bli forsøkt å engasjere skolenes elevråd i informasjonsarbeid rundt ungdomstilbudene.

1.4 KOMME MED FORSLAG TIL EVT TILTAK OVERFOR MÅLGRUPPA PÅ ANDRE ARENAER, I TILLEGG TIL, - ELLER I STEDET FOR, UNGDOMSHUSENE.

Prosjektet har ikke sett på tiltak som skal kunne erstatte ungdomshusene. Det ligger utenfor ressursmulighetene gruppa har, temaet har vært oppe til diskusjon, men verken prosjektgruppa eller våre samtalepartnere underveis ser hvordan en skal kunne gi et målrettet tilbud til målgruppa uten base i fysiske omgivelser og med en stabil personalgruppe til å følge opp og utvikle tilbudet. Det vil neppe stå kvalifiserte frivillige / innleide klare til å drifte evt prosjekter om husene og stillingene legges ned, det vil også føre til et kompetansetap på området. Et alternativt, prosjektrettet ungdomsarbeid vil trolig først og fremst nå ungdom som lett lar seg engasjere i prosjekter, og som dermed trolig har gode tilbud fra før. En vil miste tilbudet til de uten organisert fritid.

Den generelle oppfølgingen av ungdomsspørsmål i Ås kommune forsvant i 2008 med nedleggningen av virksomhet for fritid og stillingen bemannet av Hanne Dølheim. Ungdomshusene har verken ressurs, mulighet eller grunn til å overta dette ansvaret - klubbenes fokus må være å tilby et rusfritt, variert ungdomstilbud innenfor eller i regi av eget hus.

Ås kommune har ingen utekontakt-tjeneste. I den grad en anser å ha utfordringer med rus, kriminalitet osv i kommunen, kan dette være et innsatsområde å vurdere. Dette ville være naturlige samarbeidspartnere for ungdomshusene, i markedsføring og rekruttering til de eksisterende tilbudene.

Det gjøres allerede mye for ungdom av andre på andre arenaer, en utfordring for alle som er engasjert i arbeid av, med og for ungdom er å samarbeide i større grad. Like mye som kommunen kan gi tilbud på andre arenaer enn ungdomshusene, er det mulig å be andre gi sine tilbud på de arenaer som finnes. Ungdomshusene har et sterkt ønske om samarbeid med andre som driver tilbud av / for ungdom, og inviterer til å bruke ungdomshusene til slike aktiviteter. Det er f.eks etablert samarbeid med kulturskole rundt tilbudet for bandvirksomhet og videoproduksjon. Etter lang tids ustabilitet vurderes det for øyeblikket dit at husene sårt trenger arbeidsro for å få på plass og utvikle grunnaktiviteten, rekruttere til denne og videreutvikle derfra.

Vi er på vei! (Ill. Kåre Brynjulvsrud – copyright)

VEDLEGG

Rapporten "Ungdoms fritidsmiljø" kan lastes ned på:
<http://www.regjeringen.no/nb/dep/bld/pressesenter/pressemeldinger/2009/ungdoms-fritidsmiljo.html?id=554273>

PROSJEKTBESKRIVELSE

Klubbarbeider Kristine Jelstrup fra Rudolf har deltatt i prosjektgruppen, i tillegg til de nevnt i prosjektbeskrivelsen.

Prosjektnavn	UTREDNING OG EVALUERING AV UNGDOMSPOLITIKKEN
---------------------	---

Organisering	
- Hvem er oppdragsgiver?	BAKGRUNN: Mandatet bygger på kommunestyrets vedtak av 10.12.08, sak 66/08 , Vedlegg 1: <i>Ungdomspolitikken utredes og evalueres i 2009</i>
- Hvem er oppdragstaker?	Oppvekst- og kultursjefen
- Hvem deltar i styringsgruppa?	Ledergruppa godkjenner prosjektplanen. (Godkjent i ledergruppa 27.01.09)
- Hvem er prosjektleder?	Ken-Børre Langås (leder ungdomshusene)
- Hvem deltar i prosjektgruppa? * Prosjektgruppas rolle, se under	Merethe Solheim (klubbarbeider) Elisabeth Nergård (klubbarbeider)

<p>- Hvor mye tid forventes det at prosjektleder og prosjektmedarbeidere nedlegger av arbeidstid?</p>	<p>Prosjektleder: 20 - 30 % i prosjektperioden</p> <p>Prosjektmedarbeidere: 10 -20 % i perioden</p>
<p>- Hvem er referansepersoner /-gruppe?</p>	<p>Elevrådsrepresentanter (ungd. sk.) Ungdomsrådet Ansatte ved ungdomshusene Et utvalg av personer som arbeider i det frivillige organisasjonslivet</p>
<p>Tidsramme for prosjektperioden</p>	
<p>- Planlagt startdato?</p>	<p>Januar 2009</p>
<p>- Planlagt sluttdato?</p>	<p>Innen utgangen av juni 2009</p>
<p>Bakgrunn</p>	
<p>- Beskriv de viktigste grunnene for at planarbeidet/prosjektet skal gjennomføres?</p>	<p>Prosjektet skal føre fram til en rapport m/anbefaling som grunnlag for en politisk sak vedr. hvordan Ås kommune skal møte utfordringene i ungdoms offentlige fritidstilbud. Målgruppa er ungdom i alderen 13 - 18 år.</p> <p>Komme med konkrete forslag, med alternative løsninger, inkludert kostnadsoverslag i forhold til investeringer og drift.</p> <p>Følgende punkter skal gjennomgås:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1.1 Gjennomgå nåværende drift av ungdomshusene, og gi status på tilbudet 1.2 Høste erfaringer fra andre som driver tilsvarende tilbud 1.3 Komme med forslag til alternative driftsformer for Ungdomshusene. 1.4 Komme med forslag til evt. tiltak overfor målgruppa på andre arenaer, i tillegg til, - eller i stedet for, ungdomshusene
<p>Mål</p>	
<p>- Hva vil resultatet av et vellykket prosjekt være etter at planarbeidet/prosjektet er avsluttet? (Effektmål)</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Skaffe et godt grunnlag for å drive målrettet ungdomsarbeid • Et av målekriteriene er økt oppslutning om tiltakene.

- Hva skal prosjektet levere i prosjektperioden? (Resultatmål)	Prosjektet skal levere en rapport med anbefalinger om videre prioritering innen det kommunale ungdomsarbeidet. Rapporten krever politisk behandling før tiltakene iverksettes.				
Rammebetingelser og avgrensning					
- Hva må vi lykkes med for at prosjektet/planarbeidet skal kunne realiseres?	At alle involverte i prosjektet har fokus på det arbeidet som skal gjøres, og prioriterer oppgaver i prosjektet, slik at framdriften holdes. At prosjektplanen gir tydelige føringer og anbefalinger for arbeid og satsninger overfor ungdomsgruppa i årene framover.				
- Hva er det prosjektet ikke skal befatte seg med (avgrensning)?	Prosjektet begrenser seg til den offentlige (kommunale) ungdomspolitikken på fritidsområdet. Som en del av projektrapporten lages en oversikt (vedlegg) som viser tilbudet på fritidsområdet overfor målgruppa.				
Budsjett					
- Hva er prosjektets/planarbeidets totale budsjett?	I utgangspunktet har ikke prosjektet egne driftsmidler, utover de personalressursene som legges inn. Parallelt med dette prosjektet vil en nøye vurdere dagens drift av ungdomshusene. Frigjorte driftsmidler gjennom denne prosessen vil kunne benyttes til prosjektet og evt. utprøving av nye tiltak				
Milepælplan					
- Er det utarbeidet en milepælplan for prosjektet?	<table border="1"> <thead> <tr> <th>OPPGAVE</th> <th>TID</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td> <ul style="list-style-type: none"> • Utarbeide prosjektplan ledergruppa 27. januar • Sak og drøfting i hovedutvalg for oppvekst og kultur, 11.02.09 • Ledergruppa behandler prosjektplan • Møte med de ansatte ved klubbene • Møte med brukere av klubbene • Ungdomsrådet • Møte med repr. for de som ikke er brukere (Metode: dybdeintervju) • Møte ved elevrådene, ungdomsskolene • Møte med ungdoms foresatte (FAU) • Møte med andre som driver ungdomsarbeid • Ledergruppa behandler prosjektresultater og prioriteringer • Hovedutvalget skal orienteres om framdrift for prosjektet på sine ordinære møter • Lage sak til politisk behandling HOK 26.08.09 • Politisk behandling i formannskap og kommunestyre, hhv. 23.09. og 28.10.09 </td> <td></td> </tr> </tbody> </table>	OPPGAVE	TID	<ul style="list-style-type: none"> • Utarbeide prosjektplan ledergruppa 27. januar • Sak og drøfting i hovedutvalg for oppvekst og kultur, 11.02.09 • Ledergruppa behandler prosjektplan • Møte med de ansatte ved klubbene • Møte med brukere av klubbene • Ungdomsrådet • Møte med repr. for de som ikke er brukere (Metode: dybdeintervju) • Møte ved elevrådene, ungdomsskolene • Møte med ungdoms foresatte (FAU) • Møte med andre som driver ungdomsarbeid • Ledergruppa behandler prosjektresultater og prioriteringer • Hovedutvalget skal orienteres om framdrift for prosjektet på sine ordinære møter • Lage sak til politisk behandling HOK 26.08.09 • Politisk behandling i formannskap og kommunestyre, hhv. 23.09. og 28.10.09 	
OPPGAVE	TID				
<ul style="list-style-type: none"> • Utarbeide prosjektplan ledergruppa 27. januar • Sak og drøfting i hovedutvalg for oppvekst og kultur, 11.02.09 • Ledergruppa behandler prosjektplan • Møte med de ansatte ved klubbene • Møte med brukere av klubbene • Ungdomsrådet • Møte med repr. for de som ikke er brukere (Metode: dybdeintervju) • Møte ved elevrådene, ungdomsskolene • Møte med ungdoms foresatte (FAU) • Møte med andre som driver ungdomsarbeid • Ledergruppa behandler prosjektresultater og prioriteringer • Hovedutvalget skal orienteres om framdrift for prosjektet på sine ordinære møter • Lage sak til politisk behandling HOK 26.08.09 • Politisk behandling i formannskap og kommunestyre, hhv. 23.09. og 28.10.09 					

Ungdomsundersøkelsen i Ås – våren 2009.

Undersøkelsen er del i en kvalitetsgjennomgang av det kommunale ungdomstilbudet gitt primært gjennom ungdomshusene. Mer info, kontakt Ken-Børre Langås, tlf 64 96 23 81 / Arne Hågensen, tlf 64 96 21 02.

1) Personalia

Gutt / Jente _____ Alder: _____ Klasse _____

Bosted _____

Skole _____

2) Hvordan ser hverdagene dine ut (når står du opp, går på skole, når hjemme, når lekser og fri osv..)?

3) Hva gjør du på fritida?

a) Etter skoletid:

b) I helgene:

c) I ferier:

4a) Hvor fornøyd/misfornøyd er du med ungdomstilbudet i Ås på en skala fra 1–10?

_____ 4b) Hva er de viktigste grunnene til denne karakteren:

5) Hvilke tilbud som fins i dag er du mest / minst fornøyd med?

6) Hvorfor er du mest / minst fornøyd med disse tilbudene?

7) Hva savner du av muligheter?

8) Er tilbudene du savner eller som kunne vært bedre, noe en bør ha på ungdomsklubbene, eller bør det være andre steder (evt hvor)?

9) Er ungdomstilbudet i Ås like bra / dårlig hele året? Når er det best / verst?

10) Når gjennom året trenger du et tilbud mest, - og hvorfor ?

11) Er det greiest at andre gjør den jobben, eller vil du være med og bestemme hvordan ungdomstilbudet skal drives?

12) Vil du ha mer informasjon om ungdomstilbud i Ås, og hvordan mener du denne informasjonen best mulig kunne bli spredt?

13) Hva slags "image" mener du Midtgard og / eller Rudolf har i dag?

14) Hvem er ungdomshusene et tilbud til i dag?

15) Hva ville gjort at du brukte ungdomshusene mer?

16) Hva tror du ville gjort at andre brukte ungdomshusene mer?

17) Hva synes du om åpningstidene ved ungdomshusene i dag?

18) Hvor lett eller vanskelig er det å komme seg til og fra ungdomshusene og andre aktiviteter (buss, tog, bli kjørt, gå, sykle osv) ?

19) Ligger ungdomshusene på riktig sted? Hvor skulle de evt heller vært, og hvorfor?

Takk for at du svarte!